

התקן
2008

קו מאז'ינו, 2018

לאורך 160 ק"מ, לא הפריע לצבא המצרי לחצות את תעלת סואץ ולהיכנס לסיני. במלים אחרות, חוששני שגם אם המכשול התת-קרקעי יקשה על חמאס לפרק זמן מסוים, גורלו יהיה כגורלם המכאיב של אותם מחסומים בלתי חדירים לכאורה. ההיגיון והשכל הישר מחייבים אותנו להניח כי חמאס יעשה מאמץ עליון לנטרל את המכשול, ואף יצליח בכך בסופו של דבר. ייתכן שייאלץ לפעול בתוך מי התהום, או שיעקר את אמינות המערכת שמקימה ישראל בסדרה של הטעיות, וייתכן כמובן שינקוט שיטות אחרות. חברי ומורי תת-אלוף יואל בן-פורת ז"ל כינה מבצעים כמו בניית המכשול התת-קרקעי מסל"מ, קרי: מבצע סרק להרגעת המצפון.

בהיותו יועץ הרמטכ"ל למלחמה באיום המנהרות (בהתנדבות), ב-2005 הגשתי למ-ערכת הביטחון המלצות חשובות, שאומצו רק לאחר שנים של התעלמות. הגיעה העת שהמערכת תשכיל להקים סוף-סוף מנהלה למלחמה במנהרות, שתהווה מסגרת לאומית אינטגרטיבית לקידום סוגיה חשובה זאת בתיאום בין זרועות המודיעין, הטכנולוגיה והמבצעים. כיום הפעילות לאיתור מנהרות ולהשמדתן מבוזרת בין גופים לא מעטים (אזרחיים וביטחוניים). מנהלה שזאת תצ-בור ידע ומומחיות ותשכיל, בדומה לגופים אחרים שהקימה מערכת הביטחון, להתמודד עם אויב שאינו קופא על שמריו.

הכותב הוא אל"ם בדימוס, בעל שני פרסי ביטחון ישראל

עבודות לבניית המכשול צילום: אליהו הרשקוביץ

המכשול התת-קרקעי שמוקם לאורך הגבול עם רצועת עזה עלול להתגלות כמבצע סרק, שלא ימנע חפירת מנהרות

שנועדו למנוע מכוחות אויב לחצות גבולות. קו מאז'ינו, לדוגמה, היה מערכת מבוזרת שאורכה 350 ק"מ, רוחבה 20 ק"מ ובה 108 מתחמים מבוזרים, שלא עצרה את הצבא הגרמני. גם קו בר-לב, שכלל 32 מעוזים

יוסי לנגוצקי

הטעיה של מערכות כיפת ברזל מצד חמאס, בשבוע שעבר, אינה צריכה להפתיע איש. הלוא מדובר באויב חכם ויצירתי, הנחוש לנטרל את היכולות הטכנולוגיות המרשימות של ישראל. זהו סדר העולם. צד א' מפתח אמצעי הגנה, שמאלץ את יריבו להמציא פתרון שינטרל את ההישג, וחוזר חלילה.

להערכתו, ההטעיה היתה מעין ניסוי כלים של חמאס. זאת היתה קריאת השכמה, שאינה מאפשרת שלא להביע דאגה עמוקה מהכישלון הצפוי למכשול התת-קרקעי, המצוי בשלבי הקמה מתקדמים לאורך הגבול בין ישראל לרצועת עזה.

פרסומים בעיתונות מלמדים, כי מדובר בחומת בטון תת-קרקעית, הכוללת חיישנים מסוימים, שאמורה לחדור עד למי התהום, שבאזור הזה מצויים בעומקים של 40 עד 80 מטרים. המכשול, ראשון מסוגו בער-לם, אמור להשתרע לאורך למעלה מ-60 קילומטר, ותפקידו לאתר ולאכן מנהרות שנחפרות כדי לחדור לשטח לישראל, ואף לסייע בהשמדתן, בשילוב עם מערכות נוספות. עלות המכשול היא יותר משלושה מיליארד שקל.

כמי שפיקד במשך חמש שנים על היחידה הטכנולוגית-המבצעית של אמ"ן, וכגיאולוג העוסק עשרות שנים בסוגיות של תת-השטח, אני חושש שגורלו של מכשול זה עלול להיות כגורלם של פתרונות אחרים